

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Únikové hry jako prostředek motivace k procvičování chemických výpočtů na gymnáziu

Autor: Lucie Langerová

Vedoucí práce: prof. PhDr. Martin Bílek, Ph.D.

Oponent: Mgr. Dominika Koperová, PhD.

Bakalářská práce Lucie Langerové se věnuje problematice únikových her jako možnému prostředku zvýšení motivace k procvičování chemických výpočtů. V teoretické části autorka popisuje motivaci k učení, historii a současnost her a jejich potenciál ve výuce. Součástí teoretické části je i analýza školních vzdělávacích programů čtyř gymnázií a analýza učebnic. V praktické části autorka navrhuje dvě únikové hry a prezentuje jejich hodnocení skupinou učitelů a skupinou žáků. Cílem samotné práce je navrhnout didaktické hry, což je členěno na dílčí cíle (popis motivace, obraz didaktické hry, aktuální situace v ČR a ve světě, analýza ŠVP a příprava únikových her).

Autorka v práci v rozsahu 118 stran (i s 24 stranami příloh) přináší 75 stran vlastního textu práce, přičemž odkazuje na 129 zdrojů českého i zahraničního původu, učebnice i volně dostupné webové stránky, někdy len staršího data. Práce obsahuje minimální množství podnětů k formálním úpravám (např. nejednotnost citační normy, někde „a kol.“, jinde „et al.“ nebo „& a kol.“ aj.). Autorka při práci se zdroji prokázala schopnost pracovat s literaturou a formulovat odborný text. Práce má logickou strukturu, i přesto, že zařazení některých kapitol v kontextu řešené problematiky se jeví jako nadbytečné. Teoretická část práce je zpracovaná na vyšší úrovni než praktická.

Ke zpracování bakalářské práce mám několik připomínek:

- Teoretická část práce je i přes vysokou úroveň zpracování napsána i nad rámec zaměření práce. Např. zařazení části o jezuitských divadelních hrách mezi hry považují za nadbytečné, neboť primárně se řadí do umělecké a kulturní oblasti a vzdělávaly dominantně v oblasti jazyka a hodnot. Část o ontogenetickém vývoji hry se jeví nedostatečně zpracovaná a vzhledem k ne příliš velkému přínosu mohla být vynechána.
- Při představení jednotlivých typů výpočtů v chemii práce prezentuje obsahy i nad rámec, v rozsahu, který není potřebný, resp. není součástí RVP G. Kapitola 4.1 (představení jednotlivých výpočtů) je příliš obsáhlá vzhledem k zaměření práce, postačovala by konfrontace výpočtů s RVP, resp. typy výpočtů, které jsou součástí dostupných a používaných středoškolských učebnic. V teoretické části práce není jasné, které typy výpočtů jsou předmětem zájmu práce.
- Při analýze ŠVP čtyř gymnázií chybí jejich vzájemné porovnání, resp. konfrontace navzájem a s RVP G zároveň, aby bylo možné vyhodnotit, které ŠVP je s RVP totožné a které v porovnání s RVP přináší navýšení vzdělávacích obsahů.

- Tabulka analyzovaných učebnic (str. 59, tabulka 1) obsahuje i učebnice, které se předtím nezmiňují, a tedy není jasné, o jaké učebnice jde, kde jsou využívány a podobně. Zároveň v analýze se odkazuje jen na data Režňáka (2016), není uvedena vlastní analýza.
- Začlenění obr. 5 není specifikováno a v textu na něj není odkazováno. Zároveň by byl obrázek vhodnější v rámci teoretické části.
- V práci jsou používány zkratky bez zavedení nebo hlubšího objasnění, např. LARP (str. 28) nebo SCRAP (str. 33).
- Chybí struktura vedeného polo-strukturovaného rozhovoru.
- Chybí porovnání her, tzn. vyhodnocení, kterou učitelé nebo žáci hodnotili lépe, kde lze vidět její přínosy, negativa, její hlubší analýza, které konkrétní kompetence nebo myšlenkové operace se v úloze rozvíjejí atd.
- Chybí popis autorské kontroly her, tzn. co bylo upravováno, v jakém týmu, v jaké podobě šla hra k pilotujícím skupinám žáků, jaké změny byly ve hře provedeny po zkušenostech ze školní třídy atd.
- V závěru jsou uvedeny možnosti adaptace her, které nejsou v textu specifikovány. Chybí doporučení do školní praxe.

Otázky k obhajobě práce:

- Co bylo motivací zvolit si téma únikových her právě v kombinaci s výpočty?
- V práci (str. 39) jsou uvedeny primárně výhody reálných a digitálních únikových her. Jak byste zhodnotili jejich nevýhody?
- Realizovali jste také vlastní analýzu učebnic, nebo jste čerpali pouze z dat Režňáka (2016) a Krause (2008)?
- Uvádíte, že k řešení únikových her se předpokládá znalost základů chemického názvosloví a chemických výpočtů. Co lze definovat jako základy v oblasti názvosloví nebo chemických výpočtů?
- Jak již bylo uvedeno, chybí popis autorské kontroly her a změny které byly u her na základě podnětů učitelů a žáků provedeny atd. Prosím, stručně načrtněte tenhle proces.

CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE

Práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci a doporučuji ji k obhajobě.

V Žilině, 16. 5. 2024

Mgr. Dominika Koperová, PhD.